

Cyllid &
Thollau EM

Ynglŷn â'ch Budd-dal Plant

Mae'n rhaid i chi roi gwybod i ni am newidiadau a allai effeithio ar swm y Budd-dal Plant y mae gennych hawl iddo. Mae'r nodiadau hyn yn egluro pryd y dylech gysylltu â ni.

Mae'n hawdd ac yn gyflym i roi gwybod ar-lein am newidiadau i'ch Budd-dal Plant.

www.gov.uk/cyfrif-treth-personol

Byddwn yn cadarnhau ar unwaith bod eich newidiadau wedi dod i law.

Rhowch wybod i ni am newidiadau ar unwaith

I'w ddefnyddio o fis Hydref 2018 ymlaen

Cadwch y nodiadau hyn fel y gallwch gyfeirio atynt yn y dyfodol

CH1715

Cynnwys

Rhagarweiniad	3
Pa fath o addysg sy'n cyfrif ar gyfer Budd-dal Plant?	4
Pa fath o hyfforddiant cymeradwy sy'n cyfrif ar gyfer Budd-dal Plant?	4
Newidiadau a all effeithio ar swm y Budd-dal Plant y mae gennych hawl iddo	5
Mae gennych fabi neu mae plentyn arall yn dod i fyw gyda chi	5
Newidiadau sy'n digwydd i chi	5
Gadael y DU	5
Gwladolion yr Ardal Economaidd Ewropeaidd (AEE)	5
Newidiadau eraill sy'n rhaid i chi roi gwybod i ni amdanynt	6
Newidiadau sy'n digwydd i blentyn	6
Parhau mewn addysg amser llawn nad yw'n addysg uwch neu hyfforddiant cymeradwy	7
Mae eich plentyn yn gadael addysg amser llawn nad yw'n addysg uwch neu hyfforddiant cymeradwy	8
Cyn 31 Awst yn dilyn ei ben-blwydd yn 16 oed	8
Ar ôl 31 Awst yn dilyn ei ben-blwydd yn 16 oed	8
Budd-dal Plant ar gyfer pobl ifanc sydd o dan 18 oed sy'n gadael addysg amser llawn nad yw'n addysg uwch neu hyfforddiant cymeradwy	8
Pwy sy'n gymwys ar gyfer yr estyniad?	8
Sut i wneud cais am estyniad	9
Cael eich arian	9
Pethau eraill sydd angen i chi eu gwybod	10
Credydau Yswiriant Gwladol	10
Credydau Ffactor Enillion	10
Eich hawliau a'ch rhwymedigaethau	11
Sut i gysylltu â ni	11

Mae gennym ystod o wasanaethau ar gyfer pobl anabl. Mae'r rhain yn cynnwys arweiniad mewn Braille, ar sain ac mewn print bras. Mae'r rhan fwyaf o'n ffurflenni hefyd ar gael mewn print bras. Cysylltwch â Gwasanaeth Cwsmeriaid Cymraeg CThEM am ragor o wybodaeth.

Gwybodaeth bwysig

Os oes gennych chi neu'ch partner incwm unigol dros £50,000 y flwyddyn.

Os oes gennych chi neu'ch partner incwm unigol dros £50,000 y flwyddyn, mae'n rhaid i'r partner gyda'r incwm uchaf dalu Treth Incwm ar rywfaifnt o'r Fudd-dal Plant a gewch (neu y mae rhywun arall yn ei gael ar gyfer plentyn sy'n byw gyda chi), neu'r cyfan ohono. Gelwir y dreth yn 'Tâl Incwm Uchel Budd-dal Plant'.

 Mae rhagor o wybodaeth i'w chael yn www.gov.uk/child-benefit-tax-charge

Os yw hyn yn gymwys ar eich cyfer chi neu'ch partner, dylech hawlio Budd-dal Plant ar gyfer eich plentyn o hyd, am y gallai hynny helpu i warchod eich Pensiwn y Wladwriaeth a sicrhau bod eich plentyn yn cael rhif Yswiriant Gwladol. Gallwch ddewis cael y taliadau neu beidio.

Gallwch benderfynu ar y cyd i wneud y naill neu'r llall o'r canlynol:

- cael taliadau Budd-dal Plant a'u datgan at ddibenion treth incwm
- peidio â chael taliadau Budd-dal Plant a pheidio â gorfod talu tâl treth

Rhagarweiniad

Mae Budd-dal Plant yn fudd-dal y Deyrnas Unedig (DU). Y DU yw Cymru, Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon (ond nid Ynysoedd y Sianel nac Ynys Manaw).

Mae'r nodiadau hyn yn rhoi gwybod i chi am gael eich Budd-dal Plant. Maent hefyd yn egluro'r newidiadau a allai effeithio ar eich hawliad.

Mae'n rhaid i chi roi gwybod i ni ar unwaith os bydd unrhyw un o'r newidiadau hyn yn digwydd. Os na fyddwch yn gwneud hynny a'n bod yn talu gormod i chi, bydd yn rhaid i chi dalu'r arian hwn yn ôl.

Cewch Fudd-dal Plant os ydych yn gyfrifol am blentyn sydd o dan 16 oed (neu o dan 20 os yw'n parhau mewn addysg amser llawn nad yw'n addysg uwch neu hyfforddiant cymeradwy).

Gallwn dalu Budd-dal Plant ar gyfer plentyn neu berson ifanc cymwys.

Mae 'person ifanc cymwys' yn rhywun sy'n 16, 17, 18 neu 19 oed ac sydd mewn addysg amser llawn nad yw'n addysg uwch neu hyfforddiant cymeradwy. Pryd bynnag y defnyddiwn y term 'plentyn' neu 'plant', rydym hefyd yn golygu 'person ifanc cymwys' neu 'personau ifanc cymwys'.

Pa fath o addysg sy'n cyfrif ar gyfer Budd-dal Plant?

Gallwch hawlio Budd-dal Plant ar gyfer person ifanc sy'n 16, 17, 18 ac 19 oed sydd mewn addysg amser llawn nad yw'n addysg uwch. Mae'n rhaid bod eich plentyn wedi'i dderbyn ar gwrs addysg amser llawn nad yw'n addysg uwch, cyn iddo droi'n 19 oed.

Fel arfer darperir addysg amser llawn nad yw'n addysg uwch mewn ysgol neu goleg ond gall hefyd gynnwys addysg a ddarperir ar yr aelwyd, os oedd y plentyn yn cael yr addysg honno cyn ei ben-blwydd yn 16 oed, a chymeradwywyd yr addysg ar ei aelwyd.

Wrth gyfeirio at 'amser llawn', rydym yn golygu ar gyfartaledd fwy na 12 awr o astudio dan oruchwyliaeth yr wythnos, yn ystod y tymor, heb ystyried amserau egwyl ar gyfer prydau a gwaith cartref.

Yn Lloegr, gallai addysg amser llawn nad yw'n addysg uwch ddigwydd rhywle heblaw ysgol. Mewn achos o'r fath, byddai amser llawn yn cynnwys rhaglen astudio sy'n cael ei darparu i berson am o leiaf 540 o oriau yn ystod unrhyw gyfnod o 12 mis.

Nid yw'n cynnwys cyrsiau neu addysg a ddarperir gan gyflogwr neu fel rhan o gytundeb cyflogaeth, neu fel rhan o brentisiaeth, neu pan fo cytundeb brentisiaeth gan berson ifanc.

Enghreifftiau o addysg amser llawn nad yw'n addysg uwch:

- TGAU, Lefel A a chymwysterau academiaidd cyffredinol eraill o safon debyg, er enghraifft *iGCSEs*, *Pre-U* a'r Fagloriaeth Ryngwladol
- NVQ lefel 1, 2 neu 3
- Diploma Cenedlaethol, Tystysgrif Genedlaethol a Diploma 1af BTEC
- Rhaglen Astudio (Lloegr)
- *National 4 a 5* (Yr Alban)
- SVQ lefel 1, 2 neu 3
- *Scottish Group Awards*

Pa fath o hyfforddiant cymeradwy sy'n cyfrif ar gyfer Budd-dal?

Yng Nghymru:

- Prentisiaethau Sylfaenol
- Hyfforddeiaethau

Yn yr Alban:

- *The Employability Fund*

Yng Ngogledd Iwerddon:

- *PEACE IV Children and Young People 2.1*
- *Training for Success*

Mae'n rhaid i'ch plentyn gael ei dderbyn ar gyfer hyfforddiant cymeradwy cyn ei fod yn troi'n 19 oed.

Pwysig

i Mae Budd-dal Plant yn dod i ben pan fo plentyn yn cyrraedd 20 oed.

Newidiadau a all effeithio ar swm y Budd-dal Plant y mae gennych hawl iddo

Mae gennych fabi neu mae plentyn arall yn dod i fyw gyda chi

Os ydych yn rhoi genedigaeth mewn ysbyty, mae'n bosibl y caiff pecyn Bounty ei roi i chi. O fewn y pecyn hwn, cewch afael ar ffurflen gais Budd-dal Plant. Fel arall, gallwch lenwi ffurflen gais ar-lein ar gyfer babi newydd neu blentyn sy'n dod i fyw gyda chi.

Ewch i www.gov.uk/child-benefit

Ffoniwch Wasanaeth Cwsmeriaid Cymraeg CThEM i ofyn am becyn cais - gweler tudalen 11

Newidiadau sy'n digwydd i chi

Mae'n rhaid i chi roi gwybod i ni ar unwaith os ydych:

- yn newid eich enw
- yn newid eich cyfeiriad - byddwn yn dod â'ch budd-dal i ben os na allwn gysylltu â chi yn y cyfeiriad rydych wedi'i roi i ni
- am newid y cyfrif y telir eich Budd-dal Plant i mewn iddo
- yn priodi neu ffurfio partneriaeth sifil
- yn dechrau byw gyda rhywun fel pe baech yn briod neu mewn partneriaeth sifil ac mae'r ddau ohonoch yn cael Budd-dal Plant
- yn rhoi'r gorau i fyw gyda'ch partner ac mae'r ddau ohonoch yn cael Budd-dal Plant - byddwn wedyn yn gallu talu'r gyfradd uwch o Fudd-dal Plant ar gyfer y plentyn hynaf yn y naill deulu a'r llall
- yn rhoi'r gorau i fyw gyda'ch partner pan fo'i incwm unigol yn fwy na £50,000 y flwyddyn ac rydych wedi gofyn i ni roi'r gorau i'ch taliadau Budd-dal Plant oherwydd ei fod y talu tâl treth

Gadael y DU

Mae'n rhaid i chi roi gwybod i ni ar unwaith os ydych yn gadael:

- y DU ac nad ydych yn bwriadu dychwelyd am o leiaf blwyddyn - rydym yn trin hynny fel bod wedi gadael yn barhaol
- y DU dros dro am fwy nag 8 wythnos, neu fwy na 12 wythnos am eich bod yn sâl, neu fod aelod o'ch teulu'n sâl neu wedi marw
- am fwy nag 8 wythnos, gan symud naill ai
  - o Gymru, Lloegr neu'r Alban (Prydain Fawr) i fynd i Ogledd Iwerddon
  - o Ogledd Iwerddon i fynd i Brydain Fawr

Gwladolion yr Ardal Economaidd Ewropeaidd (AEE)

Mae'n rhaid i chi roi gwybod i ni ar unwaith os ydych yn wladolyn yr AEE a bod y canlynol yn codi:

- rydych yn colli'ch swydd neu'n rhoi'r gorau i hunangyflogaeth
- mae'ch partner (os oes un gennych) yn colli ei swydd neu'n rhoi'r gorau i hunangyflogaeth ac nid ydych yn gweithio nac yn hunangyflogedig

- nid ydych chi na'ch partner (os oes un gennyh) yn ennill £162 (gros) neu'n fwy yr wythnos
- nid ydych bellach yn hunangynhaliol ac/neu nid oes gennyh Yswiriant Cynhwysfawr Rhag Salwch ar gyfer chi'ch hun a'ch teulu mwyach

Newidiadau eraill sy'n rhaid i chi roi gwybod i ni amdanynt

- **i** Mae'n rhaid i chi roi gwybod i ni ar unwaith os yw'r canlynol yn berthnasol:
  - nid ydych yn wladolyn yr Ardal Economaidd Ewropeaidd a naill ai:
    - mae'r Swyddfa Gartref yn newid eich statws mewnfudo
    - nid oes gennyh unrhyw statws mewnfudo
    - mae'ch statws mewnfudo'n dod i ben
  - rydych chi neu'ch partner (os oes un gennyh) yn dechrau talu cyfraniadau nawdd cymdeithasol i wlad y tu allan i'r DU
  - rydych chi neu'ch partner (os oes un gennyh) yn cael budd-dal nawdd cymdeithasol o wlad y tu allan i'r DU
  - rydych chi neu'ch partner (os oes un gennyh) yn dechrau gweithio y tu allan i'r DU
  - mae awdurdod lleol (Bwrdd neu Ymddiriedolaeth Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol yng Ngogledd Iwerddon) yn dechrau eich talu am blentyn yr ydych yn gofalu amdano
  - mae'r person sy'n cael Budd-dal Plant yn marw
  - mae'ch incwm unigol chi neu'ch partner yn mynd dros £50,000, oherwydd mae'n bosibl y bydd yn rhaid i chi dalu tal treth. Fodd bynnag, dylech barhau i hawlio Budd-dal Plant am y gallai hynny warchod eich Pensiwn y Wladwriaeth a'i fod yn helpu'ch plentyn i gael ei rif Yswiriant Gwladol

Newidiadau sy'n digwydd i blentyn

- **i** Mae'n rhaid i chi roi gwybod i ni ar unwaith os yw'r canlynol yn berthnasol i'r plentyn:
  - disgwylir y bydd yn byw i ffwrdd oddi wrthyh am fwy na 56 diwrnod mewn unrhyw gyfnod o 16 wythnos
  - mae wedi byw i ffwrdd oddi wrthyh am o leiaf un diwrnod bob wythnos yn ystod yr 8 wythnos diwethaf a:
    - gofali'r amdano gan awdurdod lleol (Bwrdd neu Ymddiriedolaeth Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol yng Ngogledd Iwerddon) neu sefydliad gwirfoddol
    - disgwylir y bydd yn aros mewn llety diogel neu lety heb ei ddiogelu
  - bydd plentyn yn gadael y DU am gyfnod o rhwng 12 a 52 wythnos o hyd
  - bydd yn gadael y DU am gyfnod o 52 wythnos o hyd - rydym yn trin hwn fel ei fod yn barhaol
  - mae'n gadael naill ai:
    - Prydain Fawr i fynd i Ogledd Iwerddon yn barhaol
    - Gogledd Iwerddon i fynd i Brydain Fawr yn barhaol
  - mae yn yr ysbyty am 12 wythnos neu'n hirach
  - bydd mewn llety preswyl a ddarperir oherwydd ei anabledd neu iechyd

Nid oes rhaid i chi roi gwybod i ni am blant sydd i ffwrdd mewn ysgol breswyl yn y DU sy'n dod gartref yn ystod gwyliau'r ysgol.

i Mae'n rhaid i chi roi gwybod i ni ar unwaith os yw plentyn yn gwneud y cantynol:

- newid ei enw
- dechrau cael credydau treth, Cymhorthdal Incwm, Lwfans Ceisio Gwaith ar sail incwm, Lwfans Cyflogaeth a Chymorth neu Gredyd Cynhwysol yn ei enw ei hun
- priodi, yn ffurfio partneriaeth sifil, neu'n dechrau byw gyda rhywun fel pe bae'n briod neu'n bartner sifil
- marw (mae'n bosibl y cewch gymorth am 8 wythnos ychwanegol)

Parhau mewn addysg amser llawn nad yw'n addysg uwch neu hyfforddiant cymeradwy

Byddwn yn ysgrifennu atoch i ganfod a oes plentyn 16 oed neu'n hŷn yn parhau mewn addysg amser llawn nad yw'n addysg uwch neu hyfforddiant cymeradwy, ac os oes, y dyddiad y disgwyliwch iddo adael yr addysg neu'r hyfforddiant cymeradwy hynny. Mae'n rhaid i chi roi gwybod i ni os yw'n gadael yr addysg neu'r hyfforddiant hwn cyn y dyddiad rydych wedi'i roi i ni. Mae rhagor o wybodaeth i'w cael ar dudalen 4, 'Pa fath o addysg sy'n cyfrif ar gyfer Budd-dal Plant?'

i Mae'n rhaid i chi roi gwybod i ni ar unwaith os yw plentyn yn 16 oed neu'n hŷn ac:

- ni all fynychu addysg amser llawn nad yw'n addysg uwch neu hyfforddiant cymeradwy
- yn lleihau'r amser y mae'n astudio dan oruchwyliaeth yn yr ysgol neu goleg i gyfartaledd o 12 awr neu lai'r wythnos
- yn dechrau cwrs addysg uwch - er enghraifft NVQ lefel 4 neu uwch, hyfforddiant athrawon neu radd
- yn dechrau cael ei addysg rhywle heblaw am ysgol neu goleg - er enghraifft, gartref
- yn gadael addysg amser llawn nad yw'n addysg uwch neu hyfforddiant cymeradwy ac yn dechrau gweithio am 24 awr neu fwy'r wythnos, a derbynir neu y disgwyllir taliad ar ei gyfer
- yn dechrau hyfforddiant cymeradwy sy'n cael ei ddarparu gan gytundeb cyflogaeth neu'n dechrau prentisiaeth
- yn dechrau addysg amser llawn nad yw'n addysg uwch a ddarperir gan gyflogwr neu fel rhan o swydd neu rôl arall sydd ganddo
- yn dechrau cwrs nad yw'n gwrs hyfforddiant cymeradwy
- yn rhoi'r gorau i fod wedi cofrestru â gwasanaeth gyrfaoedd, Connexions, gwasanaeth Cymorth awdurdod lleol neu sefydliad tebyg

Rhowch wybod i ni am newidiadau ar unwaith

Mae'n gyflym ac yn hawdd i roi gwybod i ni ar-lein, ewch i

www.gov.uk/cyfrif-treth-personol

Ffoniwch Wasanaeth Cwsmeriaid Cymraeg CThEM

Ysgrifennwch atom i roi gwybod am eich newidiadau

Gweler tudalen 11 am arweiniad ynghylch sut i gysylltu â ni.

Mae eich plentyn yn gadael addysg amser llawn nad yw'n addysg uwch neu hyfforddiant cymeradwy

Cyn 31 Awst yn dilyn ei ben-blwydd yn 16 oed

Mae'n bosibl na fydd eich plentyn yn aros yn yr addysg amser llawn nad yw'n addysg uwch neu'r hyfforddiant cymeradwy ar ôl troi'n 16 oed. Os felly, bydd eich Budd-dal Plant ar ei gyfer fel arfer yn dod i ben ar 31 Awst ar ôl ei ben-blwydd yn 16 oed. Os yw'ch plentyn yn troi'n 16 oed ar 31 Awst, bydd eich taliadau'n dod i ben ar y dyddiad hwnnw.

Ar ôl 31 Awst yn dilyn ei ben-blwydd yn 16 oed

Mae'n bosibl y bydd eich plentyn yn parhau mewn addysg amser llawn nad yw'n addysg uwch neu hyfforddiant cymeradwy, ond yn gadael ar ddyddiad hwyrach, er enghraifft, yn 18 neu'n 19 oed. Bydd eich taliadau'n parhau fel arfer tan yr wythnos sy'n cynnwys y cynharaf o'r dyddiadau hyn:

- diwrnod olaf mis Chwefror
- 31 Mai
- 30 Tachwedd

Nid yw'r dyddiadau uchod yn gymwys a bydd eich taliadau'n dod i ben ar unwaith os yw'ch plentyn yn dechrau:

- gwaith taledig am 24 awr neu fwy'r wythnos neu'n dechrau prentisiaeth
- cael budd-daliadau penodol, megis Lwfans Ceisio Gwaith ar sail incwm, Cymhorthdal Incwm, Lwfans Cyflogaeth a Chymorth, credydau treth neu Gredyd Cynhwysol yn ei enw'i hun

Budd-dal Plant ar gyfer pobl ifanc sydd o dan 18 oed sy'n gadael addysg amser llawn nad yw'n addysg uwch neu hyfforddiant cymeradwy

Mae'n bosibl y gallwn ymestyn eich Budd-dal Plant i hyd at 20 wythnos os yw'ch plentyn yn 16 neu'n 17 oed ac wedi gadael addysg amser llawn nad yw'n addysg uwch neu hyfforddiant cymeradwy ac wedi cofrestru ar gyfer gwaith, addysg neu hyfforddiant gyda 'chorff cymwys'. I gael yr estyniad hwn, bydd yn rhaid gwneud cais amdano, ac mae'n rhaid bod hawl wedi bod gennych i Fudd-dal Plant ar gyfer eich plentyn yn union cyn dechrau cyfnod yr estyniad.

Pwy sy'n gymwys ar gyfer yr estyniad?

I fod yn gymwys, rhaid bod eich plentyn wedi cofrestru gydag un o'r 'cyrff cymwys' canlynol, sef:

- y gwasanaeth gyrfaoedd lleol
- Connexions
- gwasanaeth cymorth awdurdod lleol neu sefydliad tebyg (yng Ngogledd Iwerddon, Adran yr Economi a'r/neu'r Adran Cymunedau, neu'r Awdurdod Addysg)

- y Weinyddiaeth Amddiffyn - er enghraifft, os yw'ch plentyn yn aros i ymuno â lluoedd arfog Ei Mawrhydi
- sefydliad tebyg i eraill ar y rhestr hon mewn unrhyw wlad yn yr Ardal Economaidd Ewropeaidd

Sut i wneud cais am estyniad

 ar-lein - ewch i www.gov.uk/cyfrif-treth-personol

 drwy ffonio Gwasanaeth Cwsmeriaid Cymraeg CThEM

 drwy ysgrifennu atom
Gweler tudalen 11 am ragor o wybodaeth

Rhaid i chi wneud cais cyn pen 3 mis o'r dyddiad y mae'ch plentyn yn gorffen addysg amser llawn nad yw'n addysg uwch neu hyfforddiant cymeradwy.

Fel arfer, mae'r estyniad yn para hyd at 20 wythnos, ac yn dechrau ar y dydd Llun cyntaf ar ôl i'ch plentyn orffen addysg amser llawn nad yw'n addysg uwch neu hyfforddiant cymeradwy.

Bydd yr estyniad yn dod i ben os yw'ch plentyn:

- yn cael ei ben-blwydd yn 18 oed
  - yn dechrau gwaith taledig am 24 awr neu fwy'r wythnos
  - yn cael Cymhorthdal Incwm, Lwfans Ceisio Gwaith ar sail incwm, Lwfans Cyflogaeth a Chymorth, credydau treth neu Gredyd Cynhwysol yn ei enw ei hun
  - yn rhoi'r gorau i fod yn gofrestredig ar gyfer gwaith, addysg neu hyfforddiant gyda chorff cymwys
- Mae'n rhaid i chi roi gwybod i ni ar unwaith am unrhyw un o'r newidiadau hyn.

Cael eich arian

Rydym fel arfer yn talu Budd-dal Plant bob 4 wythnos yn uniongyrchol i gyfrif banc, cymdeithas adeiladu neu gyfrif cerdyn Swyddfa'r Post®.

Gallwch gael eich arian bob wythnos:

- os ydych yn magu plentyn neu blant ar eich pen eich hun
- os ydych chi neu'ch partner (os oes un gennyh) yn cael
  - Cymhorthdal Incwm
  - Lwfans Ceisio Gwaith ar sail incwm
  - Credyd Pensiwn
  - Lwfans Cyflogaeth a Chymorth ar sail incwm
  - Credyd Cynhwysol

Os ydych yn was y Goron sy'n gweithio y tu allan i'r DU, rydym fel arfer yn talu Budd-dal Plant yn uniongyrchol i mewn i gyfrif banc y DU.

Os oes gennych Gyfrif Cynilo Unigol (ISA), mae terfyn ar y swm y gallwch ei dalu i mewn i'r cyfrifon hyn. Bydd eich banc neu gymdeithas adeiladu yn gwrthod eich taliad Budd-dal Plant os yw'n eich cymryd dros y terfyn hwnnw.

Pethau eraill sydd angen i chi eu gwybod

Credydau Yswiriant Gwladol

Cyn 6 Ebrill 2010, os oeddech yn cael Budd-dal Plant ar gyfer plentyn o dan 16 oed, roeddech yn gymwys yn awtomatig ar gyfer cynllun o'r enw Diogelwch Cyfrifoldebau Cartref (HRP), a oedd yn helpu i ddiogelu'ch Pensiwn y Wladwriaeth.

O 6 Ebrill 2010 ymlaen, am bob wythnos sydd gennych yr hawl i Fudd-dal Plant ar gyfer plentyn sydd o dan 12 oed, cewch gredydau Yswiriant Gwladol wythnosol er mwyn diogelu eich hawl yn y dyfodol i Bensiwn y Wladwriaeth.

Os gwnaethoch gyrraedd oedran Pensiwn y Wladwriaeth ar neu ar ôl 6 Ebrill 2010, byddwn yn trosi unrhyw flynyddoedd treth cyflawn HRP yn flynyddoedd cymwys. Gallwn drosi hyd at 22 mlynedd o HRP yn flynyddoedd cymwys ar gyfer Pensiwn y Wladwriaeth.

Credydau Ffactor Enillion

Cyn 6 Ebrill 2010, os oeddech yn cael Budd-dal Plant ar gyfer plentyn o dan 6 oed, roeddech yn cronni hawliad i bensiwn ychwanegol drwy Ail Bensiwn y Wladwriaeth yn awtomatig.

O 6 Ebrill 2010 ymlaen, am bob wythnos sydd gennych yr hawl i Fudd-dal Plant ar gyfer plentyn sydd o dan 12 oed, cewch Credydau Ffactor Enillion wythnosol er mwyn diogelu eich hawl yn y dyfodol i Ail Bensiwn y Wladwriaeth.

Byddwch yn gallu cyfuno Yswiriant Gwladol a chredydau Ffactor Enillion gyda dulliau cymhwyso eraill, megis cyfraniadau Yswiriant Gwladol, er mwyn cronni gwerth blwyddyn o hawl.

Am ragor o wybodaeth

 Ewch i www.gov.uk/pensiwn-ychwanegol-y-wladwriaeth neu www.gov.uk/yswiriant-gwladol

Eich hawliau a'ch rhwymedigaethau

Mae 'Eich Siarter' yn esbonio'r hyn y gallwch ei ddisgwyl gennym ni a'r hyn a ddisgwyliwn gennych chi.

 Mae rhagor o wybodaeth i'w chael yn www.gov.uk/eichsiarter

Sut i gysylltu â ni

Mae'n hawdd ac yn gyflym i roi gwybod am newidiadau drwy ddefnyddio ein gwasanaeth ar-lein diogel.

Mae miliynau o bobl yn defnyddio'u cyfrif treth personol - y dull newydd o wirio'ch gwybodaeth a gwneud newidiadau.

 Ewch i www.gov.uk/cyfrif-treth-personol

Mae'n gyflym, yn hawdd i'w ddefnyddio, yn ddiogel ac mae ar gael drwy'r dydd bod dydd. Nid yw'n cymryd yn hir i greu cyfrif, a gallwch ei ddefnyddio i roi gwybod i ni am unrhyw newidiadau i'ch amgylchiadau a all effeithio ar eich Budd-dal Plant.

Am ragor o wybodaeth neu help

 Ewch i www.gov.uk/report-changes-child-benefit ffoniwch ein llinell gymorth neu ysgrifennwch atom.

Os ydych yn y DU

 Ffoniwch Wasanaeth
Cwsmeriaid Cymraeg CThEM 0300 200 1900

Os hoffech wasanaeth
Saesneg, ffoniwch 0300 200 3100

Ffôn Testun 0300 200 3103

 Ysgrifennwch at
Gwasanaeth Cwsmeriaid Cymraeg CThEM
Tŷ Thedford
Stryd Fawr
Porthmadog
LL49 9BF

Os ydych dramor

 Ffoniwch Wasanaeth
Cwsmeriaid Cymraeg CThEM +44 (0)300 200 1900

Os hoffech wasanaeth
Saesneg, ffoniwch +44 (0)161 210 3086

Pan fyddwch yn cysylltu â ni, rhowch wybod i ni beth yw'r canlynol:

- enw llawn
- rhif Yswiriant Gwladol
- rhif Budd-dal Plant
- eich rhif ffôn yn ystod y dydd

Arweiniad yn unig yw'r nodiadau hyn, sy'n adlewyrchu'r sefyllfa ar adeg eu hysgrifennu. Nid ydynt yn effeithio ar unrhyw hawl i apelio.
Hydref 2018 © Hawlfraint y Goron 2018